

'De crisis duurt nog jaren voort'

Journalist Die Zeit voorspelt sombere toekomst voor eurozone

Achtergrond - 26 oktober 2011

Griekenland heeft geen toekomst in de eurozone. Dat concludeert Uwe Jean Heuser, chef economie van het gezaghebbende Duitse weekblad Die Zeit. Om de euro een kans te geven, moeten de Grieken uit de monetaire unie stappen, zo stelde hij maandagavond in De Balie in Amsterdam.

Heuser discussieerde tijdens de bijeenkomst 'De Heimat van de euro?' met Ewald Engelen, hoogleraar Financiële Geografie aan de Universiteit van Amsterdam. Beide heren zaten vaak op één lijn en voorzien een zware tijd voor de eurolanden. "De crisis gaat nog zeker vijf tot zeven jaar duren," voorspelt Heuser. Desondanks hoeft niemand bang te zijn dat Duitsland Europa in de steek laat. "Het idee dat Europa Duitsland redt en vice versa is stevig in de hoofden van de Duitsers geprent. De vraag terug te keren naar de Duitse mark zal daarom nauwelijks worden gesteld." Daarnaast heeft Duitsland veel baat bij de euro door de belangrijke rol die de export speelt in de Duitse economie.

De Heimat van de euro?

Debat over de munteenheid, georganiseerd door De Balie en het Goethe Instituut. Britta Böhler spreekt met Uwe Jean Heuser en Ewald Engelen.

Uwe Jean Heuser (1961) is journalist en econoom. Hij is chef Economie van het Duitse weekblad Die Zeit. Ewald Engelen is financieel geograaf en columnist.

De Duitsers zagen een gemeenschappelijke Europese munt destijds als een volgende stap richting Europese eenwording en vrede. Nu wordt die gedachte in twijfel getrokken: "De euro kan Europa verbinden of verdelen."

Duitsland moet volgens Heuser de hand in eigen boezem steken, omdat het zich als eerste niet aan de regels hield. "De grote landen, Duitsland en Frankrijk, spraken in het begin af elkaar geen boetes op te leggen bij het overtreden van de begrotingsregels," zegt Heuser. "Dit gaf andere landen uiteindelijk ook de ruimte om zich niet aan de regels te houden."

Terug naar drachme

Het echte probleem is volgens Heuser Griekenland. Dat land had nooit tot de

eurozone toe mogen treden, aldus Heuser. “Er werd een illusie gecreëerd dat alle deelnemers gelijk waren. Maar Griekenland was gewoon te zwak.” Heuser ziet verder geen geloofwaardige oplossing waarin de Grieken onderdeel blijven van de eurozone, maar het land kan niet worden gedwongen uit de euro te stappen. “Eerst moeten de Griekse schulden gekort worden, daarna moeten ze zelf besluiten terug te gaan naar de drachme.”

Naar de mening van Heuser heeft de EU veel beloftes aan burgers van stabiele landen als Nederland en Duitsland gebroken. “Hen werd verteld dat ze nooit voor andere landen hoefden te betalen.” De Duitsers zijn geïrriteerd over hoe Griekenland met het geld omgaat, merkt Heuser op. “Dat de Grieken bijvoorbeeld al vroeg met pensioen gaan, vinden ze onrechtvaardig en teleurstellend.” De reden dat er nog geen massale protesten in Europa te horen zijn, komt doordat de mensen de gevolgen van de crisis pas over enkele jaren gaan voelen. “De rentes op spaarrekeningen zijn al laag en pensioenpremies zullen ook hard geraakt worden. Het potentieel voor sociale conflicten groeit overal, maar de uitbarsting laat nog op zich wachten. Het wordt in veel opzichten een verloren decennium.”

Heuser stelt ten slotte dat een belangrijke oorzaak van de problemen de enorme cultuurverschillen binnen de eurolanden is. “Het is niet zo dat we voorheen geen regels hadden, maar deze werkten niet omdat de deelnemende landen fundamenteel van elkaar verschillen. Er bestaan grote mentaliteitsverschillen over hoe met schulden om te gaan.”

Heuser waagt zich nog aan een voorspelling. Banken gaan vrijwillig schulden korten, het euro-noodfonds wordt verder uitgebreid naar duizend miljard, de EU gaat strengere regels beloven en de EU gaat garanderen dat de Europese Centrale Bank niet als redder van noodlijdende banken zal optreden, aldus Heuser.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2923/de-crisis-duurt-nog-jaren-voort>